

Z A P I S N I K
sa 56. sjednice
Odbora za međunarodne odnose i iseljenike
održane 16. jula 2019. godine

Sjednica je počela u 13:00 časova.

Sjednici je predsjedavao Andrija Nikolić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Luid Škrelja, Halil Duković, Dragutin Papović, Miloš Nikolić i Ervin Ibrahimović. Sjednici nijesu prisustvovali članovi Odbora Miodrag Lekić, Milan Knežević, Jovan Jole Vučurović i Koča Pavlović. U skladu sa članom 65 Poslovnika Skupštine Crne Gore odsutnu članicu Nadu Drobnjak mijenjala je poslanica Sanja Pavićević.

Sjednici Odbora prisustvovao je i Obrad Mišo Stanišić, kandidat za mjesto izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Bosni i Hercegovini, na rezidentnoj osnovi, sa sjedištem u Sarajevu.

Sjednici su, takođe, prisustvovali službenici Odbora: sekretar mr Jasmin Bojadžić, kao i savjetnice Dijana Mitrović, Vanja Čabarkapa i Iva Lakićević.

Sjednica je bila zatvorena za javnost.

Nakon jednoglasno usvojenog predloga za dopunu dnevnog reda, za sjednicu je jednoglasno usvojen sljedeći:

DNEVNI RED

- 1. Davanje mišljenja o Obradu Mišu Stanišiću, kandidatu za mjesto izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Bosni i Hercegovini, na rezidentnoj osnovi, sa sjedištem u Sarajevu.**

Prva tačka dnevnog reda: 1. Davanje mišljenja o Obradu Mišu Stanišiću, kandidatu za mjesto izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Bosni i Hercegovini, na rezidentnoj osnovi, sa sjedištem u Sarajevu.

Nakon uvodnih napomena predsjednika Odbora Andrije Nikolića, povodom predloga Vlade Crne Gore da se Obrad Mišo Stanišić postavi za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Bosni i Hercegovini, na rezidentnoj osnovi, sa sjedištem u Sarajevu, Stanišić je predstavio plan svoje buduće diplomatske misije.

U uvodnom dijelu izlaganja, Obrad Mišo Stanišić istakao je da Crna Gora ima tradicionalno dobre odnose sa Bosnom i Hercegovinom, te da je to jedna od prvih država sa prostora bivše Jugoslavije koja je priznala Crnu Goru nakon istorijskog referenduma, 2006. godine. Naglasio je da cjelovitost i potpuni integritet Bosne i Hercegovine predstavljaju spoljnu politiku Crne Gore, kada je riječ o ovoj državi.

Govoreći o aktuelnoj političkoj situaciji unutar Bosne i Hercegovine, Stanišić je kazao da su dominantna neslaganja na tragu etničkih linija, u prvom redu Srbije i Hrvatske. S tim u vezi, izbor Željka Komšića za člana Predsjedništva, izazvao je unutrašnju debatu i otvoreno negodovanje zvaničnika Hrvatske, koji su njegov izbor okarakterisali kao zloupotrebu glasova bošnjačkog naroda, budući da je po njihovoj računici, upravo glasovima Bošnjaka Komšić izabran za ovu poziciju. Za Bosnu i Hercegovinu se može reći da je država koja nema svoju jedinstvenu spoljnu politiku, već da istu determinišu njeni bilateralni odnosi sa Srbijom i sa susjednom Hrvatskom, te se može konstatovati da je to zemlja sa više spoljnih, odnosno državnih politika.

Stanišić je napomenuo da su oružane snage Bosne i Hercegovine sastavljene od vojski tri naroda, koje su međusobno ratovala, devedesetih godina, i broje oko 10,500 vojnika, a njima koordinira Generalštab. Prema podacima iz 2017. godine, kako je kazao, Bosna i Hercegovina za oružane snage izdvaja 0,90%, što se nije promijenilo ni u prethodnoj godini, a planom budžeta povećanje nije predviđeno ni u 2019. godini.

U okviru vanjske politike, evropske integracije predstavljaju jedinstvenu politiku Bosne i Hercegovine, u odnosu na koju postoji potpuni konsenzus sva tri naroda, bošnjačkog, srpskog i hrvatskog, kazao je Stanišić. Naglasio je da u okviru NATO integracija ima dosta mimoilaženja, posebno između srpskog naroda, na jednoj, i bošnjačkog i hrvatskog naroda, na drugoj strani. Republika Srpska moguću ulazak u NATO veže za Srbiju i njenu poziciju neutralnosti. Iako prihvaćen Akcioni plan za članstvo Bosne i Hercegovine u NATO, iz Republike Srpske kažu da je jedan od uslova bio da se sva vojna imovina na teritoriji Bosne i Hercegovine prenese na ovu državu, istakao je Stanišić. Od 57 perspektivnih vojnih lokacija, kako je kazao, 30 ih je prenešeno na Bosnu i Hercegovinu, što predstavlja jedan od faktora koji koči ovu državu na njenom NATO putu. Stanišić je izrazio nadu da će sve zemlje sa prostora bivše Jugoslavije, a posebno Srbija, uvidjeti da je jedini spas, za stabilan i prosperitetan Zapadni Balkan, članstvo u NATO alijansi, te da vjeruje da će doći do konsenzusa između tri naroda u Bosni i Hercegovini da se krene tim putem. Puna podrška naše zemlje neće izostati kada je riječ o evroatlantskim i evropskim integracijama Bosne i Hercegovine, naglasio je Stanišić.

Govoreći o ekonomiji, Stanišić je istakao da Bosna i Hercegovina zauzima visoko mjesto na ljestvici ekonomskih odnosa dvije države, kao i da se bilježi trend rasta broja turista iz ove države. Prošle godine Crnu Goru je posjetilo 193.587 turista koji su ostvarili skoro 131.000 noćenja, što predstavlja pomak u odnosu na 2017. godinu (5,38% turista više, 4,40% više noćenja).

Tokom izlaganja, Stanišić se osvrnuo i na veoma značajnu ulogu dijasporu. Prema nezvaničnim informacijama oko 80,000 ljudi porijeklom sa prostora Crne Gore živi u Bosni i Hercegovini. Kako je kazao, crnogorska dijaspora u Bosni i Hercegovini nema krovnu organizaciju, već desetak uglednih udruženja, kao i da je po popisu iz 1992. godine u Bosni i Hercegovini bilo registrovano 10,071 Crnogoraca/Crnogorki, dok ih je prema podacima iz 2013. bilo 1,883. Stanišić je naglasio da na prostoru Zapadnog Balkana, Crna Gora ima najbolje odnose sa Bosnom i Hercegovinom, te da je naša zemlja prva ratifikovala Protokol o razgraničenju između Crne Gore i Bosne i Hercegovine, kao i mnoge druge sporazume na svim nivoima, iz oblasti obrazovanja, kulture, nauke. Međutim, ono što je nepovoljno, a

što bi unaprijedilo odnose dvije države, je infrastrukturna povezanost, koja je sa Bosnom i Hercegovinom na izuzetno lošem nivou, kazao je Stanišić. To pitanje bi trebalo da okupira pažnju vrha vlasti obje zemlje, a što će biti u mom fokusu, ako budem ambasador u Bosni i Hercegovini, kako bi infrastrukturna povezanost bila na boljem nivou, naglasio je. Takođe, istakao je da će uložiti napore da se put Foča-Šćepan Polje-Plužine privede kraju.

Stanišić je podsjetio da problem Bilećkog jezera, najveće vještačke akumulacije na Balkanu, datira od 1968. godine. Naime, teritoriju Crne Gore zahvata 18% teritorije Bilećkog jezera. Naša zemlja, naglasio je Stanišić, svoj udio u hidropotencijalu hidrosistema Trebišnjica još nije iskoristila, a blokada i opstrukcija Republike Srpske nije demotivisala Crnu Goru da i dalje insistira na rješavanju predmetnog pitanja – pravične raspodjele hidroenergetskog potencijala hidrosistema Trebišnjica, odnosno korišćenja vode Bilećkog jezera, u kome je udio Crne Gore nesporan i značajan. Konstatovao je da ovo pitanje, zbog svog značaja i složenosti, treba uvrstiti u sami vrh spoljnopolitičkih prioriteta.

Traganje za nepoznatim licima, takođe, jedan je od prioriteta crnogorskog diplomatskog predstavništva u Bosni i Hercegovini, kazao je Stanišić, naglašavajući da će nastojati da uspostavi vezu između suda Bosne i Hercegovine i Ambasade, koja će biti veza sa porodicama nestalih lica, posebno kada su Štrpci u pitanju.

U nastavku izlaganja, Stanišić je naglasio da se radi na Sporazumu o socijalnom osiguranju. Za crnogorsku stranu član 5 Sporazuma, kojim strana Bosne i Hercegovine zahtijeva da se pravo na novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti u drugoj državi ugovornici može ostvariti ne samo na osnovu prebivališta već i po osnovu boravka, nije prihvatljiv i u suprotnosti je sa pravnim propisima Crne Gore, kojima se uređuje zapošljavanje, boravak i rad stranaca. Nastojaćemo da dođe do tog Sporazuma, kazao je.

Stanišić je govorio i na temu migrantske krize, koja zaokuplja pažnju Bosne i Hercegovine. Ruta migranata se promijenila. Više nije usmjerena prema Srbiji, već prema Albaniji, Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini. Zemlje članice Evropske unije, posebno Mađarska i Slovenija, zatvorile su granice za migrante. Stoga, Bosna i Hercegovina je posljednja zemlja na balkanskoj rutu, što ovoj državi predstavlja bezbjednosne i mnoge druge probleme, zaključio je.

U završnom dijelu izlaganja, Obrad Mišo Stanišić kazao je da će nastojati da, ionako dobru, bilateralnu saradnju sa Bosnom i Hercegovinom unaprijedi, kao i da će Crnu Goru, u ulozi ambasadora, predstavljati u najboljem mogućem svijetlu.

Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić, istakao je da se na pomenutu diplomatsku adresu šalje čovjek koji je, prije svega, dokazani patriota svoje zemlje, politički veoma afirmisan u crnogorskom parlamentu, od 2007. godine. Nikolić se osvrnuo na prethodne radne angažmane kandidata za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Sarajevu Obrada Miša Stanišića, napominjući da je radnu karijeru započeo upravo u Bosni i Hercegovini, kao nastavnik srpskohrvatskog jezika i književnosti, u Loparama, od 1980. do 1986. godine, nakon čega je radio kao prosvjetni inspektor u Mojkovcu, u trajanju od 5 godina. Predsjednik Skupštine Opštine Mojkovac bio je od 1991. do 1993. godine, kada je počeo obavljati funkciju pomoćnika ministra inostranih poslova u

Vladi Crne Gore, na kojoj je bio do 1998. godine, dok je finalnu stepenicu karijere, u okviru državne uprave, prešao u Ministarstvu zaštite životne sredine i uređenja prostora. Nikolić je naglasio je da je privilegija i čast odlučivati o kandidaturi g. Stanišića.

Poslanik Luidž Škrelja kazao je da iz Parlamenta odlazi poslanik koji je uvijek branio interese države Crne Gore. Iskazao je zahvalnost g. Stanišiću za sve što je učinio u poslaničkim klupama i uvjerenje da će u istom duhu zastupati interese naše zemlje, u ulozi ambasadora u Bosni i Hercegovini.

Poslanik Miloš Nikolić, čestitao je g. Stanišiću na sveukupnoj profesionalnoj karijeri, koja je uspjela da ostane potpuno čista, na veoma teškoj i odgovornoj funkciji, te poželio sreću u predstojećem radnom angažmanu.

Poslanik Ervin Ibrahimović kazao je da je Stanišić dobio nimalo lak zadatak s obzirom da ima dosta prostora za unapređenje bilateralnih odnosa Crne Gore i Bosne i Hercegovine, ali i rizika da se skrene na put kojim ne bi željeli da idu kako predstavnici Bosne i Hercegovine, tako ni crnogorska strana. Naglasio je da obje države treba da obrate pažnju na putnu infrastrukturu, te napomenuo da se radovi na putu Pljevlja-Metaljka odlažu, iako su sredstva obezbijeđena. Ibrahimović je, takođe, istakao značaj pitanja dvojnog državljanstva, čijim usvajanjem bi se olakšao život ljudi po mnogim pitanjima. Osvrnuo se i na značaj dijaspore, koju je definisao kao dodatni impuls za još bolje odnose između naše zemlje i Bosne i Hercegovine, te izrazio žaljenje što dijaspora nije okupljena oko jednog zajedničkog cilja, a to je Crna Gora. Stoga, ukazao je na otvoren prostor za djelovanje na ovom polju. U završnom dijelu izlaganja, poslanik Ibrahimović kazao je da država, kada želi da nastavi dobre odnose sa drugom, šalje najbolje kandidate, te poželio g. Stanišiću puno sreće u budućem radu.

Poslanik Dragutin Papović podsjetio je da Stanišić nije karijerni diplomata ali, kako je kazao, daleko od toga da nema diplomatsko iskustvo. Činjenica da je bio pomoćnik ministra inostranih poslova, u periodu najveće krize kroz koju je Crna Gora prošla, te da je bio uključen u međunarodne aktivnosti, ukazuju na značajno iskustvo koje je g. Stanišić stekao tokom svog rada, ističući i njegovu trenutnu funkciju zamjenika šefa Stalne delegacije Skupštine Crne Gore u Parlamentarnoj skupštini NATO, što je izuzetno značajna diplomatska aktivnost. Stoga, ne može se osporiti da je g. Stanišić pravi kandidat za ovu poziciju.

U nastavku izlaganja, Papović je kazao da su od izuzetne važnosti odnosi koje Crna Gora ima sa svojim susjedima, te da to predstavlja svakodnevnu politiku. Naš ambasador u Bosni i Hercegovini ima veoma značajnu i odgovornu funkciju, kako zbog bilateralnih, tako i regionalnih odnosa, kao i zbog samog karaktera ove države, koja još uvijek slovi za zemlju koja nije uspjela da postigne potreban nivo stabilnosti na Balkanu, a nestabilnost u jednoj državi može vrlo lako da se prenese i na susjede. Nedopustivo je da, s obzirom na 225km zajedničke granice, imamo tako lošu infrastrukturu, kazao je Papović. U dijelu sjeverozapadne, zapadne i jugozapadne granice Crne Gore, možemo reći da je u demografskom smislu situacija alarmantna. Ne postoji nijedna značajnija privredna aktivnost, pa se stanovništvo povlači sa tog dijela granice. Rješavanje pasivnosti tog dijela

Crne Gore i izgradnja infrastrukture, od izuzetnog je značaja. Poslanik Papović konstatovao je da je pred g. Stanišićem funkcija sa puno zadataka.

Poslanik Halil Duković poželio je uspješnu kandidaturu g. Stanišiću na mjestu ambasadora, u prijateljskoj Bosni i Hercegovini. Kako je kazao, neće biti lako, jer su razlike između tri entiteta u toj državi toliko velike, da će se ponovo morati uključiti međunarodna zajednica, kako Bosna i Hercegovina ne bi ostala poligon za njegovanje nacionalizma. Duković je g. Stanišiću poželio uspjeh u daljem radu.

Poslanica Sanja Pavićević poželjela je nastavak uspješne karijere na predstojećem izazovnom putu. Postoji mnogo otvorenih tema koje nisu bilateralnog, koliko su unutrašnjeg karaktera, kada je riječ o Bosni i Hercegovini. Mnoga otvorena pitanja nijesu mogla da se riješe ni nakon rata, jer Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska nijesu mogle interno da podijele nadležnosti, te postoji problem sa praćenjem konvencija i protokola, koji regulišu ta pitanja, kazala je. Poslanica Pavićević je iskazala očekivanje da će g. Stanišić biti vidljiv sa pozicije ambasadora, kao i da će sve otvorene teme naći pozitivan epilog za građane, sa obje strane granice.

Kandidat za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Bosni i Hercegovini Obrad Mišo Stanišić, kazao je da, u bilateralnim odnosima dvije zemlje, parlamentarna diplomatija predstavlja jedan od ključnih faktora. Crna Gora se, kako je istakao, može pohvaliti kvalitetnim bilateralnim odnosima sa Bosnom i Hercegovinom, koje je gradila preko parlamentarne diplomatije. Stanišić je konstatovao da su iseljenici iz Crne Gore prisutni u svim porama društvenog života ove države, od privrednika, preduzetnika, naučnika, političara i dr. Kako je istakao, na jesen se planira uspostavljanje pobratimstva između Opštine Bar i Opštine Tešanj, koja u ukupnoj proizvodnji Bosne i Hercegovine učestvuje 4%, zahvaljujući veoma dobro razvijenom porodičnom biznisu. Stanišić je kazao da je Privredna komora, na čelu sa predsjednikom Komore, preduzela niz aktivnosti u cilju unapređenja ekonomske saradnje dvije države. Zahvalio se kolegama poslanicima na podršci.

Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić, istakao je zadovoljstvo zbog kandidature g. Stanišića, s obzirom da je od izuzetnog značaja da u ulozi ambasadora bude čovjek koji je u potpunosti upoznat sa regionalnim aktivnostima i značajem regionalne stabilnosti, kada je riječ o Bosni i Hercegovini, te koji je svjestan koliko je osjetljivo pitanje budućeg ustrojstva arhitekture u ovoj državi i koliko je ono kompleksno i zahtjevno, ne samo za regionalnu stabilnost, već i za ukupan monitoring i protektorat koji međunarodna zajednica ima u Bosni i Hercegovini. Predsjednik Odbora Nikolić poželio je kandidatu za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Bosni i Hercegovini, Obradu Mišu Stanišiću, uspjeh u predstojećem profesionalnom angažmanu.

Članovi Odbora za međunarodne odnose i iseljenike su jednoglasno (sa sedam glasova „za“) dali pozitivno mišljenje na predlog da g. Obrad Mišo Stanišić bude izvanredni i opunomoćeni ambasador Crne Gore u Bosni i Hercegovini, na rezidentnoj osnovi, sa sjedištem u Sarajevu.

Odbor će o pozitivnom mišljenju zvaničnim putem, u najkraćem roku, obavijestiti Predsjednika Crne Gore.

Nakon iscrpljenog dnevnog reda, sjednica je završena u 14:20 časova.

SEKRETAR ODBORA
mr Jasmin Bojadžić

PREDSJEDNIK ODBORA
Andrija Nikolić